MLADINSKI SVET SLOVENIJE
NATIONAL YOUTH COUNCIL OF SLOVENIA

DRUŠTVO ŠOLT | DRUŠTVO MLADINSKI CEH | DRUŠTVO MLAM | DRUŠTVO ŠKUD | KLUB MLADIH ZMERS | AKTIVNI | LDS - MLADA LIBERALNA DEMOKRACIJA | MLADA SLOVENIJA | MLADI FORUM SD | DRUŠTVO MLADI EVROPSKI FEDERALISTI | MLADINSKO ZDRUŽENJE SREČ ODBOVORA | NOVA GENERACIJA SLS | POPOTNIŠKO ZDRUŽENJE SLOVENIJE | SLOVENSKA DEMOKRATSKA MLADINA | ZDRUŽENJE SLOVENSKIH KATOLIŠKIH SKAVTOV IN SKAVTIC | ZVEZA SLOVENSKEGA PODEŽELSKE MLADINE | ZVEZA ŠKIS | ZVEZA TABORNIKOV SLOVENIJE

1

PROGRAMSKI DOKUMENT »ZDRAVJE MLADIH«

Zdravje in dobro počutje mladih niso pomembni le mladim ljudem, temveč vplivajo na celotno družbo, zato mora biti temu področju posvečena pozornost in ukrepi družbe kot celote. Podobno kot celotna EU bo tudi Slovenija vedno bolj odvisna od mlajše generacije, zato mora biti **cilj države stalna skrb za zdravje in dobro počutje mladih,** s poudarkom na spodbujanju duševnega in reproduktivnega zdravja, športa, telesne dejavnosti, zdravega prehranjevanja, in zdravega načina življenja. Ob odsotnosti vlaganja v preventivo in informiranje mladih, se bodo namreč posledično **povečevali tudi stroški za zdravje prebivalcev,** saj so posledice nezdravega življenjskega sloga opazne šele kasneje v življenju.

OKOLJE IN ZDRAVJE MLADIH

OKOLJE IN ZDRAVJE MLADIH

Vsi mladi morajo imeti možnost bivanja zdravega življenjskega okolja in biti imajo upravičeni do zdravstvenega varstva in zdravega okolja. Potrebno je zavedanje in zavzemanje za omejevanje učinkov neželenega okolja in zmanjševanje razlik v dostopnosti preventivnih programov v naravnem in primestnem okolju. Vpliv (ne)ugodne onesnaženosti hrane, prisotnosti različnih onesnaževalcev v vodi in zraku) se vedno bolj dolgoročno odraža tudi na zdravju in počutju mladih, saj so v nevelikem pomenu občanj a dihal, vedrnost kože in ljudem ipd.

ZDRAVJU TVEGANO VEDENJE IN ŽIVLJENJSKI SLOG MLADIH

- Zaradi bolj pozitivnih stališč celotne družbe glede uživanja alkohola, trend rabe in prekomernega uživanja alkoholnih pijač tudi med mladi ni naraščal. Poraba tobaka se vzpodbuvem manjšuje, še vedno pa raste med mladimi in ženskami.
- Prisotnost/nakopini mladih so najpogostejši vzroki/dejavniki zaradi kot so poškodbe zaradi prometne nesreče in izroki škile povezani z dejavniki zdravju negativnega načina življenja.
- Nerazlično prehranjevanje in nezadostna telesna dejavnost ste prav tako poleg že omenjenih dejavnikov- stres, kajenje in prekomerno uživanje alkoholnih pijač ter rabe nelegalnih drog bistveni značilnosti.

VARNOST IN ZDRAVJE MLADIH PRI DELU

Mladi so zaradi neugodnega položaja v prvih zaposlitvah pogosto izpostavljeni dejavnikom tveganja za zdravje (od dejavnikov nevarnega delovnega okolja do psiho-socialnih dejavnikov).

DUŠEVNO ZDRAVJE MLADIH

Duševno zdravje postaja v razvitem svetu vedno večji problem. Tudi Slovenija se sooča s negativni trendi v rasti na področju duševnega zdravja, depresij, manjšim zadovoljstvom z življenjem, občutki tesnobe (anksioznost) itd. Visoka pa je tudi stopnja samomorilnosti (ena v Evropi).

SPOLNO IN REPRODUKTIVNO ZDRAVJE

Mladi danes v poprečju prej dozorevajo in posledično prej začnejo s spolnim življenjem kot nekoč. Razpoložljivost in dostopnost (tudi cenovna) zdravstvenih, svetovalnih in drugih služb ter kvalitetni informacij, so nujno potrebne za povečanje ozaveščenosti in reproduktivnega zdravja mladih.

ZDRAVSTVENO VARSTVO ZA MLADE

Dostopnost in organiziranost zdravstvenega varstva za mlade ni vedno prilagojena dejanskim potrebam in stanju (ne posebej v času študija).

Predlogi:

- strokovna in vsem mladim dostopna pomoč, svetovanje ter informiranje,
- vzpodbujanje različnih oblik neformalnega športa, zdravega načina prehranjevanja, osveščanje o škodljivosti prekomernega pitja alkohola, odvisn do tobaka in drugih drog ...,
- prilagajljivost dosopnja glede na značilnosti življenjskega sloga mladih,
- financiranje preventivnih organov, ki skrbijo za primeren način informiranja ter osveščanja,
- bolj učinkovito in poostreno kaljenje/kršenje zakon ov, ki z urejanjem področja zakonodaje,
- vzpodbujanje javne razprave, podpiranje in vzpodbujanje projektov, ki v največje pozitivnije promocijo duševnega zdravja, osveščanje o duševnih boleznih (pd.,
- osveščanje javnih oseb, ustanov in pomembnih drugih o vplivu, ki ga imajo pri oblikovanju vrednih za zdrav življenjski slog ...

2

Z »DEKLARACIJO MLADIH O OKOLJU« ŽELIMO:

- izpostaviti pomen, vrednost in razsežnost, ki jih mladi vsakdanjem času pripisujemo okolju,
- izraziti željo po uvedbi sistema ter spremembi miselnosti in ravnanja državljanov v smeri skrbi prijetne družbe v skladu s smernicami trajnostnega razvoja,
- izpostaviti segmente življenjskega sloga današnje mladine, ki vplivajo na kakovost okolja ter identificirati potencialne in možnosti, za spodbujanje aktivne pro-okoljske naravnanosti ter tako zagotoviti pogoje za trajnostno družbo prihodnosti,
- spodbuditi mlade h gojenju okolju prijaznejše kulture, življenjskega sloga in razvoju kritičnega odnosa do okoljskih problematik,
- pozvati pristojne institucije (državo in druge odločevalce) k hitrejšemu in ustreznejšemu ukrepanju,
- ter nenazadnje izraziti pripravljenost aktivno pripevati k uresničevanju ciljev, katerih namen je prehod v okolju prijaznejšo družbo.

3

KLJUČNE ZNAČILNOSTI SODOBNE SLOVENSKE MLADINE:

- najvišja stopnja spletenosti v formalne in neformalne/i zobadelavne aktivnosti ter najvišji učni potencial,
- visoka stopnja izpostavljenosti ter dovzetnosti za medijske vplive,
- dovzetnost in visoka stopnja uporabe tehnoloških inovacij,
- potrošniški način življenja, določena stopnja subkulja in življenjskega standarda,
- relativna neobremenjenost s preteklostjo in naravnanost v bodočnost,
- kreativnost, inovativnost, odprtost, sposobnost lastnega lnem dostopečih okoljev,
- visoka stopnja mobilnosti ter aktivnosti v različnih prostočasnih dejavnostih,
- relativno/ kritičen odnos do družbe in družbenih problemati ter stremenje k spremembam na bolje,
- zunanji in kom plekson življenjski slog ter visoka stopnja prilagodljivosti,
- velika izpostavljenost, občutnost ter občutljivost na spremembe v družbi,
- visoka stopnja okoljske ozaveščenosti, vendar relativno nizka stopnja, prvi aktivnosti v smeri izboljšanja stanja na tem področju.

4

KAKO LAHKO MLADI VPLIVAMO NA SPREMEMBE:

- izvajanje različnih prostovoljnih akcij, ki vzgajajo za trajnostno naravnano delovanje,
- predstavljanje primerov dobre prakse,
- osveščanje javnosti, knjižnic, srednje šole) z inovativnimi pristopi, naj ielje in oznoje postane bit EKO,
- uporaba javnega prometa, lelez ter ekonomična uporaba zasebnega potrnetta,
- socialno podjetništvo, ustanavljanje podjetj, ki so okolju naravnana in zaposlujejo mlade,
- trajnostno naravnano delovanje mladinskih organizacij,
- krepitev zdravega življenjskega sloga,
- pogrotavanje, sajenje drevesatev skrb za ihali,
- organiziranje čistilnih akcij,
- ločevanje odpadkov,
- varčno upravljanje z električno energijo, vodo, fosilnimi gorivi (uporaba kolesa, javnih prevozov itd.) in drugimi dobrinami (tudi potrošniškim materialom),
- redčiščanje ter uveljavljanje garandij,
- vzdrževanje dotrih medsebojnih odnosov,
- nesporaba pestic idov, škodljivih dodatkov k prehrani in kemičnih, zdravju škodljivih snov,
- smo zgled mlajšim in stanejšim,
- aktivna participacija v odločevalskih procesih.

MLADINSKI SVET SLOVENIJE
NATIONAL YOUTH COUNCIL OF SLOVENIA

Mladinski svet Slovenije
Cigaletova cesta 4
SI-1000 Ljubljana
T +386 1 425 60 55
F +386 1 425 60 56

www.mss.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT
URAD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA MLADINO